

INAUGURACIÓ DEL CURS ACADÈMIC 2012-2013

Figueres, 21 de setembre de 2012

- Il·lustríssim Sr. Alcalde de Figueres,
- Secretari general d'Universitats i Recerca,
- President del Consell Comarcal de l'Alt Empordà,
- Sr. Ramon Lapiedra,
- President del Consell Social de la UdG,
- Secretari general de la UdG, equip de direcció i representants de les altres universitats catalanes,
- Alcalde de Girona, vicepresident de la Diputació de Girona, alcaldes i representants dels ajuntaments de la comarca de l'Alt Empordà, especialment els alcaldes dels 17 municipis afectats per l'incendi d'aquest estiu a la comarca,
- Presidents de les cambres de comerç, empresaris i representants de les organitzacions empresarials,
- Diputats, senadors i parlamentaris,
- Benvolguts estudiants, professorat i personal d'administració i serveis de la UdG,
- Senyores i senyors,

Abans de res, permeteu-me que expressi la meva satisfacció personal per ser avui aquí, a Figueres. I que agraeixi totes les atencions i amabilitats que la corporació municipal ha tingut amb la Universitat de Girona.

Em referiré més endavant al caràcter doblement simbòlic d'aquest acte, però volia que, primer de tot, quedés constància del fet que Figueres i l'Alt Empordà són protagonistes de la inauguració del curs acadèmic 2012-2013 de la Universitat de Girona.

I he de donar les gràcies i felicitar de tot cor l'amic Ramon Lapiedra, per la seva excel·lent intervenció, amb la lliçó inaugural sobre les funcions de la universitat i sobre el paper social que hem de fer. El doctor Lapiedra és un referent inexcusable en la història recent de les universitats de parla catalana i en l'evolució del País Valencià. La seva tasca al capdavant de la Universitat de València, amb un accent especial en el compromís social, ha estat un pilar que ha ajudat al manteniment d'una cultura comuna, assetjada per tots aquells que malden per anorrear una llengua i un sentiment. El doctor Lapiedra va fer seus els versos d'Andrés Estellés: «Assumiràs la veu d'un poble / i serà la veu del teu poble» i, a través de la UV, va donar i dona, en la seva condició de pensador i erudit, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, lliçons de dignitat. Moltes gràcies.

I gràcies, també, al senyor Albert Bou, president del Consell Social, que assisteix avui, una vegada més, a l'acte d'inauguració de curs en representació de la societat civil. A vegades, aquest concepte —societat civil, interessos socials— podria ser buit o massa sorollós, si no va acompanyat d'una cara identificable. Un rostre que, en el cas d'Albert Bou, president del Consell Social des del 2004, sempre ha estat amable, cordial i amb un altíssim sentit de la responsabilitat institucional. La direcció i la gestió de la Universitat, en la qual el Consell Social intervé com a garant estatutari, seria molt difícil si no tinguéssim, en el Consell, en el seu president, un aliat, un convençut defensor de la Universitat. L'Albert Bou ho ha estat i ho serà fins a l'últim dia de la seva tasca. Moltíssimes gràcies.

Vull agrair també la col·laboració desinteressada i esplèndida de la coral infantil de l'Escola Sant Pau, reconeguda i premiada, que ens ha ajudat a completar un brillant esdeveniment, sense oblidar el nostre estimat Cor de la UdG.

.....

Figueres, deia, ens acull avui per celebrar un acte marcadament simbòlic. En primer lloc, la UdG vol manifestar el seu afecte i la seva solidaritat en relació amb les greus circumstàncies que ha viscut l'Alt Empordà aquest estiu. Volem testimoniar, ara i aquí, el nostre suport i el nostre homenatge a les persones que han patit, han lluitat i tenen el coratge de tirar endavant després dels devastadors incendis del mes de juliol. Amb aquest acte acadèmic volem manifestar la nostra implicació, el sentiment de la universitat amb totes les persones i en tots els moments i situacions del territori gironí. Avui retem homenatge als municipis d'Agullana, Avinyonet de Puigventós, Biure, Boadella i les Escaules, Cabanes, Cantallops, Capmany, Darnius, la Jonquera, Llers, Masarac, Pont de Molins, Portbou, Sant Climent Sescebes, Terrades, Vilafant i Vilanant. Vull fer una salutació especial als alcaldes d'aquestes poblacions, així com als cossos d'emergència i seguretat i als voluntaris que van treballar amb coratge en la defensa de les persones i del territori.

La Universitat de Girona és una institució catalana, arrelada al país i compromesa amb el seu desenvolupament i progrés a tots els nivells i, de manera especial, amb les terres de Girona. I és per això que recull com a propis els interessos i les vivències dels seus habitants. La inauguració de curs, avui a Figueres, vol expressar la reiterada voluntat d'implicació de la

UdG en el territori. Una voluntat que pràcticament és paral·lela al naixement i consolidació de la nostra Universitat. Justament el curs passat hem celebrat els 20 anys de la seva creació pel Parlament de Catalunya. Des d'aleshores, amb una intensitat creixent, la Universitat de Girona ha estat atenta a l'evolució de les comarques gironines i ha participat, en el marc de les funcions que li són pròpies, en totes les iniciatives que han sorgit a les poblacions de la nostra regió. Tenim 23 càtedres de recerca implantades arreu del territori, centres de documentació, accions de formació continuada, centres docents adscrits a la UdG i hospitals concertats (com el de Figueres), clústers i viviers d'empreses. La UdG participa en fundacions, desplega projectes de col·laboració transfronterers, convenis amb empreses i institucions, cursos d'estiu, congressos, jornades i seminaris. Som presents en 31 poblacions, amb 95 estructures de tota mena que generen activitats durant tot el curs acadèmic.

A la ciutat de Figueres, i en col·laboració amb diverses institucions i entitats, i de manera especial amb l'Ajuntament i la Diputació, hi tenim dues càtedres: la d'Art i Cultura Contemporanis i la Càtedra Maria Àngels Anglada de Patrimoni Literari. També vull esmentar programes concrets relacionats amb Figueres, com ara el de formació per a la gent gran, o el Projecte Rossinyol de mentoria per a la inclusió social, patrocinat pel Consell Social, i altres accions dutes a terme en el marc de la col·laboració internacional, com ara el projecte europeu de l'EuroInstitut Català Transfronterer, el projecte Transversalis —amb el Centre Pilot d'Innovació i Emprenedoria de Figueres—, CulturPro, Etfersaso i Res'Pir, entre d'altres.

Figueres és, segurament, una de les ciutats de la demarcació amb qui la UdG manté més lligams, sense oblidar altres municipis de l'Alt Empordà (com ara la Jonquera, Portbou,

Roses, Castelló d'Empúries o l'Escala), i aquest és un altre dels motius pels que avui la Universitat de Girona celebra un dels actes més significatius, la inauguració del curs acadèmic, a Figueres. És per això que avui som tots aquí. Perquè quedi clara i es faci cada cop més nítida i efectiva la voluntat de col·laboració. Amb un país i amb una ciutat que avui el representa i que, com va dir Pere Coromines fa quasi cent anys, «recull noves del món, espurnes de cultura, esperances de vida nova, llavors per a la sembra i resplendor».

.....

Al llarg del curs 2011-2012, la Universitat de Girona ha compartit amb la societat gironina i catalana la situació econòmica del país. Les mesures d'estalvi que totes les institucions públiques, i en concret les universitats, estem obligades a aplicar, han provocat inquietud i tensions socials que s'han manifestat al llarg de la geografia catalana.

Davant de les retallades i els problemes que hem hagut d'afrontar, hem procurat esmerçar tots els esforços a mantenir el que de cap manera és negociable: una Universitat de Girona que treballa per estar a la primera fila de les institucions acadèmiques. En docència, en recerca, en transferència i en qualitat, i que prioritza el compromís amb el territori.

Els àmbits temàtics de fortalesa que la UdG ha perfilat amb criteris d'excel·lència, potencial, singularitat, oportunitat i entorn socioeconòmic giren al voltant de la gestió de l'aigua i de la sostenibilitat turística, i hi destaquen línies de recerca i docència relacionades amb el patrimoni, l'ordenació del territori, la química, la robòtica, la tecnologia, la llengua i la cultura catalanes, la immigració, el pensament contemporani, la salut i la biomedicina.

Aquestes i totes les línies de recerca dels altres àmbits de les ciències socials, juridicoeconòmiques i de l'educació, contribueixen, des de la multidisciplinarietat, al projecte conjunt d'universitat que té com a objectiu impulsar l'entorn socioeconòmic a través de la transferència i la innovació. Per això comptem amb instruments destacats com ara el Parc Científic i Tecnològic —en l'àmbit socioeconòmic i empresarial—, la Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació —en l'àmbit de la formació contínua— i l'Acadèmia de les Lletres, les Arts i les Ciències Socials —orientada a la transferència en l'àmbit cultural.

En aquest línia, al llarg del curs passat hem impulsat els projectes de Campus d'Excel·lència Euromediterrani del Turisme i l'Aigua (Campus e-MTA) i el Pol Transfronterer Pirineus-Mediterrani de Recerca i Educació Superior, que compartim amb universitats del sud de França i amb la UIB. Signifiquen una extensió del territori i un reforçament de la nostra identitat i de la nostra manera de singularitzar-nos en un món cada cop més competitiu. I amb aquests dos projectes volem marcar, en el context universitari europeu, les línies que en el futur, més enllà de la conjuntura actual, han de definir la UdG.

La Universitat de Girona també ha obert nous fronts d'excel·lència, amb la posada en marxa de l'Escola de Doctorat, que impulsa la formació investigadora en l'àmbit internacional, o amb la millora de l'organització interna, amb els contractes programa dels centres docents, que n'afavoreixen l'autonomia i, al mateix temps, la cohesió institucional, en el marc de la planificació estratègica. En el mateix sentit cal esmentar la creixent activitat de la UdG 2.0, amb la presència a les xarxes socials d'Internet i en les activitats que generen (TED-UdG,

etc.), i no podem oblidar la ubicació al PCT de noves entitats impulsores, com ara el Clúster TIC-Media, amb el centre Bloom, a l'avantguarda de la tecnologia 3D.

Els congressos nacionals i internacionals que s'han fet al llarg del curs han procurat el dimensionament d'una imatge de la nostra institució adaptada als canvis necessaris i fidel als principis que la conformen.

.....

Avui, a Figueres, podria repetir algunes de les dificultats que exposava ara fa un any, en la inauguració del curs 2011-2012. No pas perquè no hàgim procurat trobar-hi solucions, sinó perquè molts dels problemes que aleshores teníem es mantenen i, en alguns casos, s'han agreujat.

Estem davant d'un curs marcat per l'augment de les taxes acadèmiques, un increment considerable de les matrícules que podria provocar una discriminació social entre els estudiants si no es pal·liés amb una política de beques i ajuts que respongui a la demanda social de l'ensenyament com a tresor a conservar i com a inversió de futur democràtic.

Les retallades que pateixen les administracions públiques afecten també, i des de fa temps, el sistema universitari, tant pel que fa als ingressos de la recerca com al funcionament de la docència. Davant d'aquest panorama de retallades, la Universitat de Girona —és bo emfasitzar aquest aspecte— s'ha comportat sempre amb un absolut rigor pressupostari que es regeix per l'equilibri i la prudència.

Queda prou explícit en la Memòria —que podeu consultar—, que l'esforç de tots els estaments de la UdG al llarg d'aquest any és un dels més importants, solidaris i racionals de la història de la nostra Universitat. Malgrat la situació d'absoluta austeritat, la UdG s'ha mantingut al capdavant en les seves missions principals: la recerca i la docència. Així ho avalen les dades objectives dels estudis comparatius del sistema universitari, que demostren la posició dels grups de recerca i transferència de la Universitat i del Parc Científic i Tecnològic. La tasca docent també ha estat altament valorada, i reconeguda aquest any, una vegada més, amb el premi de la Generalitat a la qualitat docent, atorgat a la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani.

Som una universitat amb un perfil pluridisciplinari que, en ser l'única en el territori, abraça totes les branques del coneixement, amb l'esforç de diversificació que això comporta.

Aquesta és la nostra Universitat, implicada també en un debat que afecta tot el conjunt d'universitats del país: Com han de ser les universitats? Com han d'evolucionar en els propers anys? Se'ns demana més inversió forana i també un esforç per ajustar l'oferta d'estudis. Són reptes, dificultats que no ens faran perdre els objectius bàsics de la institució i el compromís amb la societat. També volem reformular el sistema de govern universitari. Hem d'establir nous paràmetres de direcció i de gestió. Hem de simplificar estructures i hem de ser més oberts al canvi i més competitius. Però, al mateix temps, no podem perdre de vista una de les funcions essencials de la Universitat: la funció crítica que el doctor Lapiedra ha esmentat en el seu parlament. És a dir, «aportar elements de reflexió per a la

crítica i la renovació de la vida social i de les bases del coneixement». En això, volem ser contundents i fermes.

Ens devem a la societat catalana i gironina i avui ho fem explícit, com a cada inauguració de curs. Tenim una funció social que significa oferir alternatives a les noves generacions, una educació de primer nivell que els permeti afrontar amb un bagatge poderós els reptes que els esperen. I tenim l'obligació d'implicar-nos en els problemes de tot el conjunt de la població i, a través de la recerca i la transferència, oferir respostes que siguin beneficioses i productives.

També volem demanar que la societat valori el paper de la universitat com a motor del país, una màquina que contribueix decisivament al seu creixement.

.....

Esmentava al començament una de les càtedres amb seu a Figueres, la dedicada a Maria Àngels Anglada. Una de les labors més fructíferes que du a terme és l'edició d'itineraris literaris. I una d'aquestes publicacions es refereix justament a la Figueres de l'escriptora, tan estimada per tots, que havia estat consellera del primer Consell Social de la Universitat de Girona. Escriu, en el seu text d'agraïment pel nomenament com a filla adoptiva de la ciutat: «Cap català, naturalment, no és un foraster a la capital de l'Alt Empordà». I la Universitat de Girona, encara menys, per descomptat. Anglada parlava del «càlid acolliment» que va rebre. Aquest vespre jo faig meves les seves paraules.

.....

Amb aquest esperit

**DECLARO OFICIALMENT INAUGURAT EL CURS ACADÈMIC 2012-2013 DE
LA UNIVERSITAT DE GIRONA**

Anna M. Geli

Rectora de la UdG

Girona, 21 de setembre de 2012